

5. Реджепт паша води своите атаки твърдъ не искусно. Вместо да ешалонира всичките си части слъдъ бойната линия, която и да усилва последователно съ движението си напрѣдъ, ний виждаме, че въ бой взематъ участие първоначално (въ $11\frac{1}{2}$ часа) само 7 баталиона, слъдъ това въ 2 часа атаката се повтаря съ 10 баталиона, и само къмъ три часа се ввежда всичката колона. Послѣдующите слъдъ това атаки се повтаряха съ сѫщите ония части, които се поустроиваха и се изправиха да направяватъ това, което неможеха да достигнатъ съ прѣсни сили до три часа слъдъ пладнъ.

Загубите на русско-българския отрядъ прѣзъ този денъ бѣха значителни. Между другите, бил раненъ и храбрия Началникъ на Щаба на българското опълчение подполковникъ Ринкевичъ Главната тежестъ на боя прѣзъ този денъ лѣгна на българските дружини и на 3-я Орловски баталионъ.

Въ дѣйствията на отбраняващия заслужава да се отгѣлѣжать:

1) Мѣжеството и енергията на защитниците на прохода.

2) Искусното дѣйствие на руската артилерия, която взема твърдѣ живо участие въ отбиванието на атаките. Въ критическите минути всичките батареи оставаха другите цѣли и съсрѣдоточаваха огъня срѣщу най-рѣшителния пунктъ за поддържка Стоманената. Нѣкои отъ по-късните атаки бѣха отблъснати исклучително съ артилерийски огънь.

Нѣкои автори, а заедно съ тѣхъ и турския военъ сѫдъ, който осуди Сюлейманъ паша, обвиняваха последния въ нецѣлесъобразность на боеветъ на Шипка, като изказваха мнѣние, че той би могълъ да форсира Балкана по Твърдишкия, Хайнкайския или Трѣвненския проходи. Други, въ това число и Мехмедъ-Али¹ паша, искаха, щото началника на Балканската армия, слъдъ Старо-Загорския бой, да се присъедини къмъ Источно-